

COMUNICAT DE PRESĂ nr. 40/23

Luxemburg, 2 martie 2023

Concluziile avocatului general în cauza C-718/21 | Krajowa Rada Sądownictwa (Menținerea în funcție a unui judecător)

Avocatul general Athanasios Rantos are îndoieli că mecanismul de autorizare de către KRS a menținerii în funcție a judecătorilor polonezi după împlinirea vârstei de pensionare oferă garanții suficiente de independență

Decizia de a autoriza sau nu eventuala continuare a exercitării funcției de judecător nu poate fi întemeiată pe criterii prea vagi și dificil de verificat

În Polonia, Legea privind organizarea instanțelor de drept comun prevede că judecătorii care doresc să își exercite funcția după împlinirea vârstei de pensionare au obligația să își declare voința în acest scop la Consiliul Național al Magistraturii (Polonia, „KRS”). Această declarație trebuie făcută într-un termen legal a cărui depășire ar determina inadmisibilitatea cererii. KRS poate autoriza un judecător să își continue activitatea în funcția pe care o deține, în cazul în care menținerea sa în funcție răspunde printre altele unui interes legitim al administrării justiției sau unui interes social important.

Camera de control extraordinar și cauze publice a Curții Supreme poloneze („Camera de control extraordinar”) este sesizată cu o cale de atac introdusă de un judecător împotriva rezoluției KRS de a nu da curs cererii de prelungire a mandatului său, pentru motivul că această cerere fost depusă după expirarea termenului impus de lege. Camera de control extraordinar a solicitat Curții de Justiție să stabilească dacă legislația națională aduce atingere principiului inamovibilității și al independenței judecătorilor consacrat de Tratatul privind Uniunea Europeană, în măsura în care, pe de o parte, această dispoziție condiționează exercitarea funcției de judecător după împlinirea vârstei de pensionare de autorizarea de către o altă autoritate și, pe de altă parte, prevede decăderea din dreptul de a formula cererea în această privință în cazul depășirii termenului legal.

În concluziile prezentate astăzi, avocatul general Athanasios Rantos observă în prealabil că cererea de decizie preliminară ridică problema dacă Camera de control extraordinar are caracterul unei „instanțe”, în sensul Tratatului privind funcționarea Uniunii Europene, abilitată să adreseze Curții întrebări preliminare. Îndoielile legate de independența acestei camere privesc îndeosebi numirea judecătorilor acesteia pe baza unei rezoluții, ulterior anulată, a KRS, a cărui independență a fost repusă în discuție în mai multe hotărâri ale Curții¹. În plus, Curtea Europeană a Drepturilor Omului („Curtea EDO”)² a stabilit că două complete de judecată ale Camerei de control extraordinar compuse din trei judecători nu constituiau „instanțe instituite de lege” în sensul Convenției pentru

¹ Hotărârea din 19 noiembrie 2019, cauze conexate, A. K. și alții (Independența Camerei disciplinare a Curții Supreme), [C-585/18](#), [C-624/18](#) și [C-625/18](#), punctele 136-145 (a se vedea de asemenea [CP nr. 145/19](#)), și Hotărârea din 2 martie 2021, A.B. și alții (Numirea judecătorilor la Curtea Supremă – Căi de atac), [C-824/18](#), punctele 130 și 131 (a se vedea de asemenea [CP nr. 31/21](#)).

² Hotărârea Curții EDO din 8 noiembrie 2021, Dolińska-Ficek și Ozimek împotriva Poloniei (CE:ECHR:2021:1108JUD004986819).

apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale („CEDO”).

Cu privire la acest aspect, avocatul general apreciază că interpretarea principiului independenței în contextul abilitării de sesizare a Curții cu titlu preliminar necesită o examinare diferită și separată de cea impusă în contextul principiului independenței și al inamovibilității judecătorilor, consacrat de Tratatul privind Uniunea Europeană, și al dreptului la o cale de atac efectivă, consacrat de Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, având în vedere obiectivele și funcțiile diferite ale acestor norme.

Potrivit avocatului general, **noțiunea de „instanță” abilitată să sesizeze Curtea cu titlu preliminar are un caracter „funcțional”** care trimite în principal la lipsa unei supunerii ierarhice față de administrație a organismului care a formulat întrebarea, iar nu la persoanele care fac parte din acesta. Rezultă că **eventualele neregularități legate de numirea membrilor unui complet de judecată nu pot priva un organ de calitatea de „instanță independentă” în acest sens decât dacă compromit însăși capacitatea unui asemenea organ de a judeca în mod independent**. Poziția divergentă a Curții EDO nu modifică această observație, deoarece interpretarea acesteia privește mai degrabă respectarea dreptului la protecție jurisdicțională efectivă. În consecință, ea ar putea avea un rol în aplicarea Cartei drepturilor fundamentale, dar nu în mod necesar în raport cu abilitarea de sesizare a Curții cu titlu preliminar. **Astfel, în opinia avocatului general, Curtea este sesizată în mod valabil de Camera de control extraordinar și, așadar, este competentă să răspundă la întrebările preliminare.**

În continuare, în ceea ce privește aceste întrebări, avocatul general amintește că, în jurisprudența sa, Curtea acceptă ca statele membre să investească un organ terț față de magistratură (fie independent, fie care ține de puterea legislativă sau executivă) în adoptarea deciziilor referitoare printre altele la numirea sau la menținerea în funcția de judecător³. Pentru acest motiv, avocatul general concluzionează că, deși în urma reformelor sistemului judiciar polonez, KRS ar fi devenit o „instituție captivă” controlată de puterea executivă, **faptul că aceasta este investită cu puterea de a decide să acorde sau nu o eventuală prelungire a exercitării funcției nu este suficientă ca atare pentru a se concluziona în sensul existenței unei atingeri aduse principiului independenței judecătorilor.**

Cu toate acestea, în ceea ce privește condițiile de fond și modalitățile procedurale, avocatul general observă că **criteriile pe care se întemeiază decizia KRS referitoare la menținerea în funcție a judecătorilor sunt prea vagi și neverificabile**⁴. Apar de asemenea îndoieli, dat fiind că legea poloneză nu prevede un termen în care KRS are obligația să adopte rezoluția.

Ținând seama de ansamblul elementelor pertinente atât de fapt, cât și de drept legate deopotrivă de natura însăși a KRS și de modul în care acest organ își îndeplinește rolul, avocatul general concluzionează că principiul inamovibilității și al independenței judecătorilor, consacrat de Tratatul privind Uniunea Europeană, **se opune unei reglementări naționale care condiționează eficacitatea declarației de voință a unui judecător de a continua să își exercite funcția de judecător după împlinirea vârstei de pensionare de autorizarea de către o autoritate, a cărei lipsă de independență față de puterile legislativă sau executivă a fost demonstrată și care adoptă deciziile sale pe baza unor criterii vagi și dificil de verificat.**

Referitor la decăderea privind o declarație tardivă de voință de continuare a exercitării funcțiilor jurisdicționale, avocatul general arată că **termenele clare și previzibile pentru această declarație constituie cerințe procedurale obiective care pot contribui la securitatea juridică și la obiectivitatea întregii proceduri în discuție**. Stabilite în raport cu data împlinirii vârstei de către judecător, termenul de șase luni prevăzut de legea poloneză este, potrivit avocatului general Rantos, suficient de lung pentru a da acestui judecător posibilitatea de a lua o decizie motivată în ceea ce privește oportunitatea de a-și manifesta voința de a-și continua activitatea. De asemenea, **imposibilitatea de a pronunța o repunere în acest termen nu supune judecătorii niciunei presiuni**

³ Hotărârea din 24 iunie 2019, Comisia/Polonia (Independența Curții Supreme), [C-619/18](#), punctele 108 și 110 (a se vedea de asemenea [CP nr. 81/19](#)), și Hotărârea din 5 noiembrie 2019, Comisia/Polonia (Independența instanțelor de drept comun), [C-192/18](#), punctul 119 (a se vedea de asemenea [CP nr. 134/19](#)).

⁴ Similar situației care a făcut obiectul Hotărârii în cauza [C-192/18](#), punctele 119 și 122.

sau influențe externe și privează, pe de altă parte, KRS de posibilitatea de a exercita o putere discreționară. Independent de această apreciere, avocatul general lasă în sarcina Camerei de control extraordinar verificarea proporționalității acestui termen de decădere.

MENȚIUNE: Concluziile avocatului general nu sunt obligatorii pentru Curtea de Justiție. Misiunea avocaților generali este de a propune Curții, în deplină independență, o soluție juridică în cauza care le este atribuită. Judecătorii Curții urmează să delibereze în această cauză. Hotărârea va fi pronunțată la o dată ulterioară.

MENȚIUNE: Trimiterea preliminară permite instanțelor din statele membre ca, în cadrul unui litigiu cu care sunt sesizate, să adreseze Curții întrebări cu privire la interpretarea dreptului Uniunii sau la validitatea unui act al Uniunii. Curtea nu soluționează litigiul național. Este de competența instanței naționale să soluționeze cauza conform deciziei Curții. Această decizie este obligatorie, în egală măsură, pentru celelalte instanțe naționale care sunt sesizate cu o problemă similară.

Document neoficial, destinat presei, care nu angajează răspunderea Curții de Justiție.

[Textul integral](#) al concluziilor se publică pe site-ul CURIA în ziua lecturii.

Persoana de contact pentru presă: Corina-Gabriela Socoliuc ☎ (+352) 4303 5536

Imagini de la prezentarea concluziilor sunt disponibile pe „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106

Rămâneți conectați!

